

CORNELIUS NOZEMAN EN DE AALSCHOLVER

Hugo Lambrechts-Augustijns

In het vorige artikel kwam Cornelius Nozeman en het roodborstje aan bod. De aalscholver (*Phalacrocorax carbo*), ook schollebaar genoemd, werd eeuwenlang achtervolgd door de vissers, vanwege de vermeende grote hoeveelheid vis die hij zou verorberen. Krachtens de Europese Vogelrichtlijn is de aalscholver een beschermde vogelsoort. Uit onderzoek blijkt dat aalscholvers vooral brasem en pos (*Gymnocephalus*, familie van de baars) eten, wat commercieel gezien geen interessante vissoorten zijn. Vissers beschouwen de aalscholver als een van de oorzaken van de achteruitgang van het palingbestand, maar ieder wetenschappelijk bewijs daarvoor ontbreekt.

Nozeman vond het toch een schadelijke vogel: *“Vreemd is, dat in een Land, waerin door jaerlyksch herhaelde Schouwe voorziening gedaen wordt tegen de Kraeijen- en Aeksterenteelt, de Scholwers tot hier toe zyn vrygebleeven. De schade, welke de eersten doen, koomt in geene vergelyking by die, welke door de laetsten wordt veroorzaekt, en vermoedelyk koomt de ongestoorde inrustlaeting deezer vogelen uit onkunde zoo van hun verbaezend groot getal, als van hun broedplaets. Onuitspreeklyk (kunnen wy hieruit naegaen) zyn de Slachtingen die door deeze roofvogelen onder onze visschen gemaekt worden, (en zy aezen op niets anders) alomme door onze gantse Provincie...”*

Vogels die naar voedsel duiken mogen geen al te groot drijfvermogen hebben. De baarden van hun veren staan betrekkelijk ver uit elkaar, zodat binnendringend water vrij spel krijgt en alle lucht verdwijnt. Hun botten zijn zwaarder dan bij de doorsnee vogel en zij hebben kleinere luchtkamers. Door de verminderde opwaartse druk kan de aalscholver dieper duiken. Hij droogt zich door met half gespreide vleugels op een paal of boom te zitten. Deze markante houding komt terug in de oude benaming voor de vogel. ‘Aar’ in de volksnaam ‘Schollebaar’ betekent arend en stoelt op de heraldische houding van de vogel die zijn vleugels droogt.